

WYROK ŁĄCZNY

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 października 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w III Wydziale Karnym

w składzie:

Przewodnicząca: SSO Dorota Biernikowicz

Protokolant: p.o. stażysty Marta Borowska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej Poznań Nowe Miasto w Poznaniu – Anny Felenberg - Kokocińskiej

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16.10. 2017 roku

sprawy o wydanie wyroku łącznego wobec:

M. M. (M.), s. S. i H. z domu B., urodzonego (...) w P.

s kazane go prawomocnymi wyrokami:

1. **Sądu Rejonowego Poznań - Grunwald i Jeżyce w Poznaniu** z dnia 11 czerwca 2012r., **sygn. akt VIII K 243/12** (prawomocny od dnia 19.06.2012r.) za przestępstwa:

- z art. 190 § 1 k.k. i z art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełnione w dniu 30 stycznia 2012r. na karę 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności;
- z art. 157 § 2 k.k. popełnione w dniu 30 stycznia 2012r. na karę 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności;

przy czym kary jednostkowe pozbawienia wolności połączono i wymierzono skazanemu łączną karę 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby 2 lat, orzeczono środek karny w postaci nawiązki; nawiązkę wykonano dn. 3.08.2012r., a nie zarządzone wykonania kary pozbawienia wolności;

1. **Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu** z dnia 19 lipca 2012r., **sygn. akt VIII K 681/12** (prawomocny od dnia 27.07.2012r.) za przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełnione w nocy z 12 na 13 lutego 2012r. na karę 1 (jednego) roku i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby 3 (trzech) lat, wymierzono także karę grzywny na podstawie art. 33 § 2 k.k. w wymiarze 100 (stu) stawek dziennych po 25 (dwadzieścia pięć) zł każda stawka i karę grzywny wykonano w dniu 18.01.2013r., orzeczono także środek karny w postaci obowiązku naprawienia szkody na podstawie art. 46 § 1 k.k. i nie zarządzone wykonania kary pozbawienia wolności;

2. **Sądu Okręgowego w Poznaniu** z dnia 30 sierpnia 2013r., **sygn. akt III K 162/13** za przestępstwa:

- z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. popełnione w okresie od 4 sierpnia 2012r. do 7 listopada 2012r. na karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności i karę grzywny w wymiarze 420 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki za równoważną kwocie 10 zł;
- z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii popełnione w dniu 29 stycznia 2013r. na karę 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności;

przy czym kary jednostkowe pozbawienia wolności połączone i wymierzono skazanemu łączną karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby 5 (pięciu) lat, oddając skazanego w okresie próby pod dozór kuratora sądowego, zaliczono na podstawie art. 63 § 1 k.k. okres tymczasowego aresztowania od dnia 29.01.2013r. do dnia 28.08.2013r. na poczet kary grzywny, uznając karę grzywny za wykonaną w całości; przy czym postanowieniem Sądu Rejonowego w Szamotułach z dnia 13.06.2017r. sygn. akt II Ko 992/17 zarządzono skazanemu wykonanie kary łącznej 2 lat pozbawienia wolności i skazany odbywa ją od dnia 12.09.2017r. godz. 13.05;

3. **Sądu Rejonowego Poznań - Grunwald i Jeżyce w Poznaniu** z dnia 14 marca 2017r., **sygn. akt VIII K 95/17** za przestępstwo art. 279 § 1 k.k. popełnione w okresie od 25 do 26 września 2016r. na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności, na poczet której na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczono skazanemu okres zatrzymania od dnia 27.09.2016r. godz. 18.30 do dnia 29.09.2016r. godz. 16.10; przy czym postanowieniem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 11.05.2017r. sygn. akt V Kow 2335/17/el udzielono skazanemu zezwolenia na odbywanie kary w systemie dozoru elektronicznego i skazany odbywał w tym systemie karę od 12.05.2017r. godz. 15.30 do 12.09.2017r. godz. 13.05; następnie postanowieniem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 18.09.2017r. sygn. akt V Kow 5074/17 uchylono skazanemu zezwolenie na odbywanie kary w systemie dozoru elektronicznego i zarządzono wykonanie kary 1 roku pozbawienia wolności, a na podstawie art. 43 *z*ac § 1 k.k.w. zaliczono skazanemu na poczet kary okres odbywania kary w systemie dozoru elektronicznego od 12.05.2017r. godz. 15.30 do 12.09.2017r. godz. 13.05

4. Sądu Rejonowego w Breda (Holandia) z dnia 31.10.2012r. sygn. akt 02-188012-12

I. na podstawie art. 85 § 1 - 3 k.k., art. 85a k.k. i art. 86 § 1 i § 4 k.k. w związku z art. 19 ust. 1 *in fine* ustawy z dnia 20 lutego 2015r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015r., poz. 396) oraz art. 568a § 1 pkt 2 k.p.k., art. 569 § 1 i 2 k.p.k. łączy: karę łączną 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności orzeczoną wobec skazanego M. M. wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 30 sierpnia 2013 r., sygn. akt III K 162/13, opisanym wyżej w punkcie 3 oraz karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności orzeczoną wobec skazanego wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 14 marca 2017 r., sygn. akt VIII K 95/17, opisanym wyżej w punkcie 4 i **wymierza skazanemu M. M. w ich miejsce karę łączną w wymiarze 2 (dwóch) lat i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności;**

II. na podstawie art. 63 § 1 k.k. w związku z art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej w punkcie I wyroku kary łącznej 2 (dwóch) lat i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności zalicza skazanemu okres zatrzymania od dnia 27.09.2016r. godz. 18.30 do dnia 29.09.2016r. godz. 16.10 w sprawie sygn. akt VIII K 95/17 oraz okres odbywania kary w systemie dozoru elektronicznego sprawie o sygn. akt VIII K 95/17 od dnia 12.05.2017r. godz. 15.30 do 12.09.2017r. godz. 13.05, a także okres odbywania kary pozbawienia wolności w sprawie o sygn. III K 162/13 od dnia 12.09.2017r. godz. 13.05 do – nadal;

III. na podstawie art. 576 § 1 k.p.k. wyroki podlegające połączeniu wskazane w punkcie I - w zakresie nie objętym wyrokiem łącznym - pozostawia odrębnemu wykonaniu;

IV. na podstawie art. 85 § 1, § 2 i § 4 k.k. w zw. z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015r., poz. 396) oraz w zw. z art. 572 k.p.k. umarza postępowanie o wydanie wyroku łącznego w pozostałym zakresie, tj. w zakresie wykonanej w całości kary grzywny orzeczonej wobec skazanego wyrokiem wskazanym wyżej w punkcie 3, a także odnośnie kar orzeczonych wyrokami opisanymi wyżej w punktach 1, 2 i 5, gdyż w tym zakresie brak warunków do wydania wyroku łącznego;

V. na podstawie art. 626 § 1 k.p.k., art. 624 § 1 k.p.k. oraz art. 6 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (jedn. tekst: Dz. U. z 1983 r. Nr 49 poz. 223 ze zm.) zwalnia skazanego od obowiązku zapłaty kosztów sądowych, obciążając nimi Skarb Państwa i nie pobiera od niego opłaty.

UZASADNIENIE

Obrońca skazanego M. M. wnioskiem z dnia 18 sierpnia 2017 roku (data wpływu do Sądu – 21 sierpnia 2017 roku), wniósł o wydanie wyroku łącznego obejmującego karę łączną 2 lat pozbawienia wolności wymierzoną wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 30 sierpnia 2013 roku w sprawie o sygn. akt III K 162/13 i karę 1 roku pozbawienia wolności wymierzoną wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 14 marca 2017 roku w sprawie o sygn. akt VIII K 95/17 oraz wymierzenie skazanemu kary łącznej z zastosowaniem zasady pełnej absorpcji tj. w wymiarze dwóch lat pozbawienia wolności, jednocześnie wskazując, że najwyższa z wymierzonych kar jednostkowych byłaby wystarczającą karą mając na uwadze zachowanie skazanego.

Sąd, działając z urzędu - w myśl przepisów art. 569 § 1 i 2 k.p.k. i art. 570 k.p.k. - ustalił, że M. M. skazany został następującymi wyrokami:

1. **Sądu Rejonowego Poznań - Grunwald i Jeżyce w Poznaniu** z dnia 11 czerwca 2012r., **sygn. akt VIII K 243/12** (prawomocny od dnia 19.06.2012r.) za przestępstwa:

- z art. 190 § 1 k.k. i z art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełnione w dniu 30 stycznia 2012r. na karę 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności;
- z art. 157 § 2 k.k. popełnione w dniu 30 stycznia 2012r. na karę 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności;

przy czym kary jednostkowe pozbawienia wolności połączono i wymierzono skazanemu łączną karę 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby 2 lat, orzeczono środek karny w postaci nawiązki; nawiązkę wykonano dn. 3.08.2012r., a nie **zarządzono wykonania kary łącznej pozbawienia wolności** mimo upływu okresu próby i 6 miesięcy po okresie próby;

1. **Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu** z dnia 19 lipca 2012r., **sygn. akt VIII K 681/12** (prawomocny od dnia 27.07.2012r.) za przestępstwo z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełnione w nocy z 12 na 13 lutego 2012r. na karę 1 (jednego) roku i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby 3 (trzech) lat, wymierzono także karę grzywny na podstawie art. 33 § 2 k.k. w wymiarze 100 (stu) stawek dziennych po 25 (dwadzieścia pięć) zł każda stawka i karę grzywny wykonano w dniu 18.01.2013r., orzeczono także środek karny w postaci obowiązku naprawienia szkody na podstawie art. 46 § 1 k.k. i **nie zarządzono wykonania kary pozbawienia wolności** mimo upływu okresu próby i 6 miesięcy po okresie próby;

2. **Sądu Okręgowego w Poznaniu** z dnia 30 sierpnia 2013r., **sygn. akt III K 162/13** za przestępstwa:

- z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. popełnione w okresie od 4 sierpnia 2012r. do 7 listopada 2012r. na karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności i karę grzywny w wymiarze 420 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki dziennej za równoważną kwocie 10 zł;
- z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii popełnione w dniu 29 stycznia 2013r. na karę 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności;

przy czym kary jednostkowe pozbawienia wolności połączono i wymierzono skazanemu łączną karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres próby 5 (pięciu) lat, oddając skazanego w okresie próby pod dozór kuratora sądowego, zaliczono na podstawie art. 63 § 1 k.k. okres tymczasowego aresztowania od dnia 29.01.2013r. do dnia 28.08.2013r. na poczet kary grzywny, uznając karę grzywny za wykonaną w całości; przy czym postanowieniem Sądu Rejonowego w Szamotułach z dnia 13.06.2017r. sygn. akt II Ko 992/17 zarządzono

prawomocnie skazanemu wykonanie kary łącznej 2 lat pozbawienia wolności i skazany odbywa ją od dnia 12.09.2017r. godz. 13.05 do - nadal;

1. **Sądu Rejonowego Poznań - Grunwald i Jeżyce w Poznaniu** z dnia 14 marca 2017r., **sygn. akt VIII K 95/17** za przestępstwo art. 279 § 1 k.k. popełnione w okresie od 25 do 26 września 2016r. na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności, na poczet której na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczono skazanemu okres zatrzymania od dnia 27.09.2016r. godz. 18.30 do dnia 29.09.2016r. godz. 16.10; przy czym postanowieniem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 11.05.2017r. sygn. akt V Kow 2335/17/el udzielono skazanemu zezwolenia na odbywanie kary w systemie dozoru elektronicznego i skazany odbywał w tym systemie karę od 12.05.2017r. godz. 15.30 do 12.09.2017r. godz. 13.05; następnie postanowieniem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 18.09.2017r. sygn. akt V Kow 5074/17 uchylono skazanemu zezwolenie na odbywanie kary w systemie dozoru elektronicznego i zarządzono wykonanie kary 1 roku pozbawienia wolności, a na podstawie art. 43 *z*ac § 1 k.k.w. zaliczono skazanemu na poczet kary 1 roku pozbawienia wolności okres odbywania kary w systemie dozoru elektronicznego od 12.05.2017r. godz. 15.30 do 12.09.2017r. godz. 13.05;

2. Sądu Rejonowego w Breda (Holandia) z dnia 31.10.2012r. sygn. akt 02-188012-12.

Skazany M. M., syn S. i H. z domu B., urodził się (...) w P., jest żonaty (w separacji z żoną od kilku lat, toczy się sprawa o rozwód) i jest ojcem dwojga dzieci (syn w wieku 12 lat oraz córka w wieku 8 lat). Przed osadzeniem w zakładzie karny, skazany mieszkał z rodzicami i siostrą w domu jednorodzinnym należącym do rodziców, jednak nie partycypował w kosztach utrzymania domu. Dzieci skazanego mieszkają z ich matką. Skazany jest z zawodu stolarzem po zasadniczej szkole zawodowej, przed osadzeniem pracował zatrudniony na umowę o pracę na pełny etat w firmie (...) jako pracownik produkcji zarabiał ok. 3100 zł miesięcznie. Ciężą na nim zobowiązania finansowe związane z kredytem, alimentami na dzieci w wysokości łącznie 700 zł miesięcznie i zaległości wobec ZUS-u. Skazany jest osobą zdrową.

Z opinii o skazanym, sporządzonej w myśl art. 571 § 1 k.p.k. dla potrzeb niniejszego postępowania przez zastępcę Dyrektora Aresztu Śledczego w Poznaniu dnia 03 października 2017 roku wynika, że skazany w warunkach izolacji penitencjarnej przebywa od dnia 12 września 2017 roku, został doprowadzony do odbycia kary. Skazany odbywa karę w zakładzie karnym dla odbywających karę po raz pierwszy, typu zamkniętego, w systemie programowego oddziaływania. Skazany został skierowany do psychologa z uwagi na profilaktykę uzależnień, nie deklaruje przynależności do podkultury przestępczej. W warunkach izolacji penitencjarnej skazany funkcjonuje umiarkowanie właściwie, nie był karany dyscyplinarnie ani nagradzany regulaminowo, funkcjonuje bezproblemowo zarówno w grupie wychowawczej, jak i wobec przełożonych.

Z kolei z wywiadu środowiskowego z dnia 23 września 2017 roku, przeprowadzonego przez kuratora społecznego wynika, że skazany z wykształcenia jest stolarzem, lecz nie pracował w zawodzie. M. M. przed osadzeniem zamieszkiwał wraz z rodzicami i z siostrą, w domu rodzinnym, nie partycypował kosztach jego utrzymania, a także był zatrudniony na umowę o pracę na czas określony z wynagrodzeniem w kwocie 2.350 złotych plus premia oraz posiadał zobowiązania alimentacyjne w kwocie 700 złotych i był obciążony spłatą kredytu i należnościami względem ZUS. Ponadto w miejscu zamieszkania nie przeprowadzano interwencji Policji wobec M. M. i był on objęty dozorem policyjnym odbywając karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów, takich jak:

- wyroki wydane w sprawach o sygnaturach: III K 162/13 Sądu Okręgowego w Poznaniu, VIII K 95/17 Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu, VIII K 681/12 Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu, VIII K 243/12 Sądu Rejonowego Poznań - Grunwald i Jeżyce w Poznaniu, informacje dotyczące obliczenia i odbycia kar zawartych w aktach głównych i wykonawczych ww. spraw, a także w aktach głównych sprawy o wydanie wyroku łącznego k. 10-56, 96-97, 109-110

- dane dotyczące odbycia i obliczenia kar w poszczególnych sprawach zawarte w aktach głównych spraw i wykonawczych wyżej wymienionych, dotyczące wykonania kar pozbawienia wolności Wp, kar grzywien Kd, w aktach Wzaw, D, dotyczących zarządzenia wykonania kar pozbawienia wolności, w aktach dotyczących odbywania kary w systemie dozoru elektronicznego;
- dane osobopoznawcze, dane o karalności, wywiady środowiskowe, opinie zawarte w aktach głównych i wykonawczych spraw o sygnaturach: III K 162/13 Sądu Okręgowego w Poznaniu, VIII K 95/17 Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu, VIII K 681/12 Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu, VIII K 243/12 Sądu Rejonowego Poznań - Grunwald i Jeżyce w Poznaniu;
- dane o karalności z Krajowego Rejestru Karnego (k. 62-65),
- opinia o skazanym zastępcy Dyrektora Aresztu Śledczego w Poznaniu wraz z danymi z CZSW BIS o orzeczeniach i osadzeniach (k. 100-103),
- wywiad środowiskowy (k. 81-84).
- wniosek obrońcy skazanego - k. 2-3
- wyjaśnienia skazanego złożone na rozprawie w dniu 16.10.2017r. k. 118

Dokumenty powyższe ujawniono na rozprawie w trybie art. 393 § 1 - 3 k.p.k. i art. 394 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 574 k.p.k. za zgodą stron w całości bez odczytywania (k. 119).

Zaznaczyć należy, iż skazania w sprawach VIII K 243/12 i VIII K 681/12 figurują nadal w informacji z Krajowego Rejestru Karnego jako niezatarte, mimo, iż upłynął już okres próby w każdej z tych spraw i okres 6 miesięcy po upływie okresu próby (uiszczono karę grzywny w sprawie VIII K 681/12 i nawiązkę w sprawie VIII K 243/12) i nie zarządzono wykonania tych kar pozbawienia wolności we wskazanym okresie, natomiast w związku z brzmieniem przepisów art. 78 § 1 i 1b k.k. oraz art. 108 k.k., skazania te nie są obecnie zatarte z uwagi na kolejne skazania w sprawach III K 162/13 i VIII K 97/17.

Okoliczności faktyczne niniejszej sprawy pozostawały całkowicie bezsporne i wynikały ze wskazanych powyżej dokumentów, których wiarygodność i prawdziwość danych w nich zawartych nie zostały przez żadną ze stron zakwestionowane, a i Sąd Okręgowy nie znalazł żadnych podstaw, by uczynić to z urzędu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W związku ze zmianą od 01 lipca 2015 roku przepisów ustawy Kodeks karny, w tym przepisów rozdziału IX odnośnie kary łącznej, na wstępie zaznaczyć należy, że przepisy art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 roku o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 396) uregulowały kwestię tzw. intertemporalną, to jest wyłączyły stosowanie przepisów rozdziału IX Kodeksu karnego w nowym brzmieniu, a więc przepisów dotyczących nowych zasad orzekania kary łącznej w wyroku łącznym do spraw, w których połączeniu podlegałyby wyłącznie kary prawomocnie orzeczone przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 20 lutego 2015 roku. Zgodnie z tym przepisem – przepisów rozdziału IX ustawy Kodeks karny, w brzmieniu nadanym ustawą nowelizującą Kodeks karny, nie stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, chyba że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. Ocena czy zachodzi taka potrzeba, powinna zostać dokonana według znowelizowanych przepisów rozdziału IX Kodeksu karnego. Jeżeli zatem zgodnie z tymi przepisami należałoby połączyć karę orzeczoną prawomocnie po 30 czerwca 2015 roku z karą (karami) orzeczonymi prawomocnie przed tą datą, to należy na podstawie art. 4 § 1 k.k. rozstrzygnąć czy stosować dalej przepisy rozdziału IX Kodeksu karnego w nowym brzmieniu, czy też w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015 roku.

Powyższe oznacza, że przepisy art. 85 i następane k.k. w nowym brzmieniu obowiązującym od 1 lipca 2015 roku mają zastosowanie w niniejszej sprawie do skazanego M. M., ponieważ wyrok skazujący w sprawie o sygn. akt VIII K 95/17 zapadł wobec skazanego już po wejściu w życie przepisów art. 85 i nast. k.k. w nowym brzmieniu. Tym samym stwierdzić należy na wstępie, że w stosunku do skazanego w niniejszym postępowaniu można teoretycznie stosować zarówno przepisy art. 85 i nast. k.k. w nowym brzmieniu, tj. obowiązującym od 01 lipca 2015 roku, jak i w starym brzmieniu, tj. obowiązującym przed 1 lipca 2015 roku, jednak tylko w sytuacji, gdyby te ostatnie przepisy, czyli sprzed 1 lipca 2015 roku, okazały się względniejsze dla skazanego w rozumieniu art. 4 § 1 k.k. Skoro zatem na skutek wejścia w dniu 1 lipca 2015 roku w życie ustawy z dnia 20 lutego 2015 roku o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015r., poz. 396) zmianie uległy przepisy Kodeksu karnego normujące zasady orzekania kar łącznych, w tym wyrokiem łącznym, Sąd musiał rozważyć, jaki stan prawny winien znaleźć zastosowanie w sprawie skazanego M. M.. Zgodnie z cytowanym wyżej art. 19 wymienionej wyżej ustawy nowelizacyjnej, przepisów rozdziału IX ustawy kodeks karny, w brzmieniu nadanym ustawą nowelizującą kodeks karny, nie stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, chyba że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. Równocześnie według art. 4 § 1 k.k., jeżeli w czasie orzekania obowiązuje ustawa inna niż w czasie popełnienia przestępstwa, stosuje się ustawę nową, jednakże należy stosować ustawę obowiązującą poprzednio, jeżeli jest względniejsza dla sprawcy. Rzeczą Sądu wyrokującego w niniejszej sprawie było zatem rozstrzygnięcie, który z wymienionych przepisów statuuje normę właściwą dla rozstrzygnięcia kwestii intertemporalnej w sprawie M. M.. Zdaniem Sądu rozstrzygnięcie powstałego w niniejszej sprawie problemu intertemporalnego powinno nastąpić w oparciu o art. 4 § 1 k.k., przemawia bowiem za tym ugruntowana w orzecznictwie wykładnia tego przepisu (i to jeszcze w czasie obowiązywania Kodeksu karnego z 1969 r.), z którą Sąd w tym składzie zgadza się, a zgodnie z którą ma on niewątpliwie zastosowanie także w sytuacjach orzekania o karze łącznej, również w wyroku łącznym. Stanowisko takie zaprezentował Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 20 lutego 1995 r. w sprawie o sygn. II KRN 2/95 (OSNKW z 1995 r., z. 3-4, poz. 17), w którym stwierdził, iż „niezależnie od stosowanej przez sąd wydający wyrok łączny zasady kształtowania kary łącznej (absorpcji całkowitej, częściowej czy też kumulacji), sąd ten – w tym zakresie – na nowo dokonuje aktu wymiaru kary zwanej w tym wypadku karą łączną. Zatem winien z jednej strony respektować prawomocność "łączonych" wyroków (i dlatego też nie wolno mu w tym trybie dokonywać korekt w zakresie wymiaru kar orzeczonych za poszczególne czyny prawomocnie osądzone), ale z drugiej strony również ewentualną zmianę stanu prawnego, jeśli zmiana ta dotyczy na nowo kształtowanych – w myśl reguł wyznaczonych w art. 67-71 k.k. – składników wymiaru kary i jest to zmiana korzystna dla oskarżonego (np. korzystniejsze tzw. przeliczniki, wyższy próg wymagany dla orzeczenia kary zastępczej)”. Wymierzanie kary łącznej w wyroku łącznym jest niewątpliwie orzekaniem o odpowiedzialności karnej za przestępstwa. W art. 4 § 1 k.k. nie ma zaś mowy o orzekaniu o sprawstwie i winie, tylko o orzekaniu. Nie ulega więc wątpliwości, że zakresem jego zastosowania zostało objęte każde orzekanie o odpowiedzialności karnej za przestępstwo, także w zakresie kary przy wydawaniu wyroku łącznego.

W świetle powyższego rozważyć zatem należało, czy w stosunku do skazanego M. M. - z uwagi na okoliczność, iż wyrok Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 14 marca 2017 roku sygn. akt VIII K 95/17 zapadł wobec niego już po wejściu w życie przepisów art. 85 i nast. k.k. w nowym brzmieniu, nadto czyn osadzony w tej sprawie został popełniony 25-26.09.2016r. - zachodzi potrzeba wydania wyroku łącznego, a dalej, które ewentualnie przepisy będą miały zastosowanie w przypadku uznania, iż takowa potrzeba zachodzi.

Rozważając dopuszczalność wydania wyroku łącznego wobec skazanego M. M. na podstawie poprzednio obowiązujących przepisów co do zapadłych względem skazanego wyroków tj. wymienionych wyżej w punktach od 1 do 4, stwierdzić należało, że nie zostały spełnione przesłanki do wydania wyroku łącznego obejmującego kary wymierzone w tych sprawach.

Warunki do orzeczenia kary łącznej według przepisów obowiązujących do dnia 30.06.2015r. zostały określone w art. 85 k.k. i nast. k.k. Zgodnie z przepisem art. 85 k.k. karę łączną orzeka się wówczas, jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny co do któregośkolwiek z tych przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu. Zawarty w art. 85 k.k. zwrot „zanim

zapadł pierwszy wyrok” odnosi się do pierwszego chronologicznie wyroku, który zapadł przed popełnieniem przez sprawcę kolejnego (kolejnych) przestępstwa (vide: uchwała 7 sędziów SN - zasada prawna z dnia 25 lutego 2005r., sygn. I KZP 36/04, OSNKW 2005/2/13). Nadto – jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu powołanej uchwały – możliwe jest wystąpienie nie tylko jednego zbiegu realnego, ale i dalszych, przy spełnieniu warunków wskazanych w art. 85 k.k. Jednakże nawet przy kolejnych zbiegach obejmujących drugą, trzecią, itd. grupę przestępstw, zawsze wyjściowym punktem odniesienia będzie pozostawał ten chronologicznie „pierwszy wyrok”, zamykający kolejne „grupy przestępstw” pozostających w zbiegu. Oceny zbiegu realnego dokonywać należy z perspektywy postępowania sprawcy – czy kolejnych przestępstw dopuszcza się po wydaniu wobec niego wyroku (kolejnych wyroków), czy przed nim (nimi).

I tak, „pierwszym” chronologicznie wyrokiem jaki zapadł wobec skazanego M. M. jest wyrok z dnia 11 czerwca 2012 roku w sprawie o sygn. akt VIII K 243/12 (opisany wyżej w punkcie 1). Badając natomiast daty popełnienia przez skazanego kolejnych przestępstw, osądzonych wyrokami opisanymi wyżej w punktach od 2 do 4, to stwierdzić należy, że przestępstwo osądzone wyrokiem z dnia 19 lipca 2012 roku w sprawie o sygn. akt VIII K 681/12 (opisanym wyżej w pkt 2) zostało popełnione w nocy 12/13 lutego 2012 roku, czyli przed wydaniem wyroku z dnia 11 czerwca 2012 roku w sprawie o sygn. akt VIII K 243/12, jednak kary wymierzone tymi wyrokami orzeczone z warunkowym zawieszeniem ich wykonania nie mogły zostać połączone w wyroku łącznym. Wskazać należy, że choć nadal figurują te skazania w informacji z Krajowego Rejestru Karnego jako niezatarte, mimo, iż upłynął już okres próby w każdej z tych spraw i okres 6 miesięcy po upływie okresu próby (nadto uiszczono karę grzywny w sprawie VIII K 681/12 i nawiązkę w sprawie VIII K 243/12) i nie zarządzono wykonania tych kar pozbawienia wolności we wskazanym okresie, to jednak obecnie - w związku z brzmieniem przepisów art. 78 § 1 i 1b k.k. oraz art. 108 k.k. - skazania te nie są zatarte z uwagi na kolejne skazania w sprawach III K 162/13 i VIII K 97/17. W tym miejscu wskazać należy, że przed nowelizacją kodeksu karnego z dnia 1 lipca 2015 roku w doktrynie dominowało zapatrywanie że art. 76 § 1 k.k. stanowi *lex specialis* do art. 108 k.k. Oznaczało to, że zasada jednoczesnego zatarcia wszystkich skazań sformułowana w art. 108 k.k., nie miała zastosowania do przypadku skazania z warunkowym zawieszeniem wykonania kary. Wobec zmiany przepisów w tym względzie, obecnie nie było możliwe połączenie w wyroku łącznym kar wymierzonych z warunkowym zawieszeniem ich wykonania w sprawach VIII K 243/12 i VIII K 681/12, mimo spełnienia formalnych warunków z art. 85 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 30.06.2015r., ponieważ kary te formalnie niezatarte, nie podlegają jednak już wykonaniu i nie było możliwe ich łączenie, niezależnie od prognozowanej do orzeczenia kary łącznej, ponieważ nie zarządzono ich wykonania w okresie próby i 6 miesięcy po jego upływie. Natomiast czyny osądzone wyrokami opisanymi wyżej w pkt 3 i 4 zostały popełnione już po wydaniu wyroków w sprawie VIII K 243/12 i w sprawie VIII K 681/12. Kolejnym „pierwszym” wyrokiem jaki zapadł wobec skazanego jest wyrok, który zapadł 30 sierpnia 2013 roku w sprawie o sygn. akt III K 162/13 (opisany powyżej w punkcie 3). Mając jednak na uwadze datę popełnienia przez skazanego przestępstwa osądzonego w sprawie VIII K 95/17, a więc już po wydaniu wyroku w sprawie III K 162/13, stwierdzić należy, że kary wymierzone za przestępstwa objęte wyrokami opisanymi wyżej w punktach 3 i 4 również nie spełniały warunków do orzeczenia kary łącznej według przepisów art. 85 i nast. k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 30.06.2015r.

W świetle opisanej sytuacji procesowej skazanego, stwierdzić należało, że w tych okolicznościach nie ma warunków do wydania wyroku łącznego wobec skazanego M. M. według przepisów art. 85 i nast. k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 30.06.2015r.

Rozważyć więc należało dopuszczalność wydania wyroku łącznego wobec skazanego M. M. na podstawie obecnie obowiązujących przepisów, regulujących podstawy orzekania kary łącznej. Przypomnieć zatem należy, że zgodnie z art. 85 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2015r. jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, sąd orzeka karę łączną. Z kolei jak stanowi § 2 tego artykułu, podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu, z zastrzeżeniem art. 89, w całości lub w części kary lub kary łączne za przestępstwa, o których mowa w § 1. Zgodnie z kolei z art. 85 § 3 k.k., jeżeli po rozpoczęciu, a przed zakończeniem wykonywania kary lub kary łącznej sprawca popełnił przestępstwo, za które orzeczono karę tego samego rodzaju lub inną podlegającą łączeniu, orzeczona kara nie podlega łączeniu z karą

odbywaną w czasie popełnienia czynu. Jeżeli kara wykonywana lub orzeczona, o której mowa w § 3, stanie się następnie podstawą orzeczenia kary lub kar łącznych, zakaz łączenia kar odnosi się również do tej kary lub kar łącznych. (§ 3a). Karą łączną nie obejmuje się kar orzeczonych wyrokami, o których mowa w art. 114a. (§ 4)

Wobec powyższego, ustalając, że obecnie (w dacie wydania nieprawomocnego wyroku łącznego) podlega wykonaniu wobec skazanego M. M., kara łączna 2 lat pozbawienia wolności orzeczona wobec niego wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 30 sierpnia 2013r. w sprawie sygn. akt III K 162/13 (koniec wykonania tej kary przypadać miał na dzień 12.09.2019r.) oraz nie wykonana w części (na dzień wydania nieprawomocnego wyroku łącznego) kara 1 roku pozbawienia wolności orzeczona wobec skazanego wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu w sprawie sygn. akt VIII K 95/17 (która skazany miał odbywać w okresie od 12.09.2019r. do 09.05.2020r.), możliwe było połączenie tych jednorodzących kar jednostkowych i łącznych pozbawienia wolności za przestępstwa osądzone w sprawach opisanych wyżej w punktach 3 i 4 (wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 30 sierpnia 2013 roku, sygn. akt III K 162/13 oraz wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 14 marca 2017 roku, sygn. akt VIII K 95/17), przy czym podstawą orzeczenia kary łącznej w wyroku łącznym były wymierzone i podlegające wykonaniu w całości lub w części kara łączna za ww. przestępstwa osądzone w sprawie III K 162/13 i kara jednostkowa pozbawienia wolności orzeczona w sprawie VIII K 95/17, co też Sąd uczynił na podstawie art. 85 § 1 - 3 k.k., art. 85a k.k. i art. 86 § 1 i § 4 k.k. w związku z art. 19 ust. 1 in fine ustawy z dnia 20 lutego 2015r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015r., poz. 396) oraz art. 568a § 1 pkt 2 k.p.k., art. 569 § 1 i 2 k.p.k., łącząc karę łączną 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności orzeczoną wobec skazanego M. M. wyrokiem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 30 sierpnia 2013 r., sygn. akt III K 162/13, opisanym wyżej w punkcie 3 oraz karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności orzeczoną wobec skazanego wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 14 marca 2017 r., sygn. akt VIII K 95/17, opisanym wyżej w punkcie 4 i wymierzając skazanemu M. M. w ich miejsce karę łączną w wymiarze 2 (dwóch) lat i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności, pozostawiając odrębnemu wykonaniu na podstawie art. 576 § 1 k.p.k. wyroki podlegające połączeniu wskazane w punkcie 1 sentencji wyroku łącznego w zakresie nie objętym wyrokiem łącznym. Sąd uznał jednocześnie, że w odniesieniu do wskazanych wyżej, podlegających łączeniu, kar jednostkowej i łącznej pozbawienia wolności wymierzonych w sprawach o sygn. III K 162/13 i VIII K 95/17, nie zachodzi negatywna przesłanka wymierzenia kary łącznej określona w art. 85 § 3 k.k. (i to także przy uwzględnieniu zmian tego przepisu od 15 kwietnia 2016r.), a co jednoznacznie wynika z analizy dat popełnienia przestępstw osądzonych w tych sprawach i danych dotyczących odbywania przez skazanego kar w poszczególnych sprawach.

W pozostałym zakresie, odnośnie prawomocnych skazań jakie zapadły wobec M. M., opisanych wyżej w punktach 1,2 i 5, Sąd na podstawie art. 85 § 1, § 2 i § 4 k.k. w zw. z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015r., poz. 396) oraz w zw. z art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie o wydanie wyroku łącznego z uwagi na brak warunków do wydania wyroku łącznego, tj. w zakresie wykonanej w całości kary grzywny orzeczonej wobec skazanego wyrokiem wskazanym wyżej w punkcie 3, a także odnośnie kar orzeczonych wyrokami opisanymi wyżej w punktach 1, 2 i 5. Jak już wyżej wskazano, omawiając brak warunków do wydania wyroku łącznego obejmującego prawomocne skazania M. M. w sprawach opisanych wyżej w pkt 1 i 2 według przepisów obowiązujących do dnia 30.06.2015r., a co aktualne jest również przy rozważaniu warunków do wydania wyroku łącznego wobec tych skazań, ale według przepisów obecnie obowiązujących, przypomnieć należy, iż skazania w sprawach VIII K 243/12 i VIII K 681/12 figurują nadal w informacji z Krajowego Rejestru Karnego jako niezatarte, mimo, iż upłynął już okres próby w każdej z tych spraw i okres 6 miesięcy po upływie okresu próby (uiszczono karę grzywny w sprawie VIII K 681/12 i nawiązkę w sprawie VIII K 243/12) i nie zarządzono wykonania tych kar pozbawienia wolności we wskazanym okresie, natomiast w związku z brzmieniem przepisów art. 78 § 1 i 1b k.k. oraz art. 108 k.k., skazania te nie są obecnie zatarte z uwagi na kolejne skazania w sprawach III K 162/13 i VIII K 97/17. Zgodnie bowiem z art. 108 k.k. jeżeli sprawcę skazano za dwa lub więcej nie pozostających w zbiegu przestępstw, jak również jeżeli skazany po rozpoczęciu, lecz przed upływem, okresu wymaganego do zatarcia skazania ponownie popełnił przestępstwo, dopuszczalne jest tylko jednoczesne zatarcie wszystkich skazań, a w myśl art. 78 § 1 i 1b k.k. stosuje się odpowiednio art. 108 k.k. Oznacza to, że jeżeli skazany na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania w okresie próby czy też od zakończenia okresu próby do upływu od tego

czasu 6 miesięcy ponownie popełni przestępstwo, to dopuszczalne jest tylko jednoczesne zatarcie wszystkich skazań. Sąd ustalił, że w okresie 3 lat próby w odniesieniu do kary 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności wymierzonej wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu z dnia 19 lipca 2012 roku, sygn. akt: VIII K 681/12 skazany w okresie od dnia 04 sierpnia 2012 roku do dnia 07 listopada 2012 roku popełnił przestępstwo, które zostało objęte karą łączną 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat tytułem próby w sprawie III K 162/13, natomiast w okresie próby na jaki warunkowo zawieszono wykonanie kary w sprawie VIII K 243/12, skazany popełnił przestępstwa osądzone w sprawie III K 162/13. Powyższe wskazuje, że kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania orzeczone w sprawach VIII K 681/12 i VIII K 243/12, opisane wyżej w punktach 1 i 2, nie są formalnie zatarte, choć nie podlegają wykonaniu w rozumieniu art. 85 § 2 k.k., ponieważ nie jest możliwe zarządzenie ich wykonania, a co stanowi warunek negatywny do połączenia kar pozbawienia wolności orzeczonych w tych sprawach z warunkowym zawieszeniem ich wykonania z karami pozbawienia wolności wymierzonymi w sprawach III K 162/13 i VIII K 95/17. Kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania orzeczone w sprawach VIII K 243/12 i VIII K 681/12, których nie zarządzono do wykonania w okresie próby i 6 miesięcy po jego upływie, jako kary niepodlegające wykonaniu, nie podlegają połączeniu (w myśl zasady z art. 89 § 1b k.k. tj. po przeliczeniu, że miesiąc kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania równa się 15 dniom kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania) z karami podlegającymi wykonaniu orzeczonymi w sprawach III K 162/13 i VIII K 95/17. Konieczne zatem było na podstawie art. 85 § 2 k.k. w zw. z art. 572 k.p.k. umarzenie postępowanie o wydanie wyroku łącznego w zakresie kar orzeczonych wyrokami opisanymi wyżej w punktach 1, 2, gdyż w tym zakresie brak warunków do wydania wyroku łącznego. Powyższe stanowisko znajduje również oparcie w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 1 czerwca 2017r. IV KK 483/16 (Legalis nr 1625027), zgodnie z którym „jak stanowi art. 75 § 4 k.k., zarządzenie wykonania zawieszony kary pozbawienia wolności nie może nastąpić później niż w ciągu 6 miesięcy od zakończenia okresu próby. W rezultacie sąd I instancji nie jest uprawniony do połączenia węzłem kary łącznej kary pozbawienia wolności, w sytuacji gdy okres próby zakończył swój bieg i jednocześnie w ciągu kolejnych 6 miesięcy od zakończenia okresu próby nie zarządzono wykonania tej kary”. Z kolei w wyroku z dnia 21 marca 2017r. w sprawie o sygn. III KK 72/17, Sąd Najwyższy stwierdził, że „w art. 85 § 2 k.k. chodzi o takie kary, w stosunku do których nie została zakończona procedura ich wykonania. W takim razie także o karach orzeczonych z warunkowym zawieszeniem ich wykonania, przed zakończeniem okresu próby oraz upływem okresu, w którym można wydać zarządzenie o wykonaniu kary warunkowo zawieszony, nie można twierdzić, że nie podlegają wykonaniu. Z drugiej zaś strony nie może stanowić podstawy wymiaru kary łącznej kara, która nie podlega wykonaniu w momencie rozważania kwestii wymiaru kary łącznej, a więc taka kara, która nie podlega wykonaniu z tego powodu, że została już w całości wykonana lub nie została w całości wykonana, lecz zaktualizowały się przesłanki wykluczające jej wykonanie. Gdy chodzi o karę pozbawienia wolności, której wykonanie zostało warunkowo zawieszony, przesłanką wykluczającą jej wykonanie niewątpliwie jest upływ okresu próby oraz dalszych 6 miesięcy od zakończenia tego okresu, o czym mówi art. 75 § 4 k.k. w takim więc wypadku nie można przyjąć, że jest to kara podlegająca wykonaniu, zatem i podlegająca łączeniu” (Legalis nr 1587070). Podobnie orzekł również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 14 marca 2017r. w sprawie sygn. IV KK 363/16. Stanowisko Sądu w zakresie umorzenia postępowania o wydanie wyroku łącznego wobec skazań na kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania w sprawach VIII K 243/12 i VIII K 681/12, znajduje także oparcie w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 22 czerwca 2017r. w sprawie o sygn. IV KK 189/17, a w którym stwierdzono, iż „orzeczeniu bezwzględnej kary łącznej pozbawienia wolności stoi na przeszkodzie zatarcie jednostkowej kary pozbawienia wolności mającej charakter względny – a więc zdarzenia z art. 76 § 1 k.k. W takiej bowiem sytuacji kara pozbawienia wolności, która została orzeczona z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, byłaby wykonywana w ramach wyroku łącznego, jak faktycznie kara o charakterze bezwzględnym, chociaż upłynął okres próby i 6 kolejnych miesięcy. Art. 76 § 1 k.k. jednoznacznie na takie postąpienie nie pozwala” (Legalis nr 1665663).

Warunek negatywny z art. 85 § 2 k.k. dotyczył również wymierzenia kary łącznej grzywny obejmującej kary jednostkowe grzywny orzeczone wobec skazanego wyrokami opisanymi wyżej w punktach 2 i 3, ponieważ kary grzywny zostały wykonane w całości, co skutkowało także umorzeniem postępowania o wydanie wyroku łącznego na podstawie art. 572 k.p.k., jak w pkt IV części rozstrzygającej wyroku.

Z kolei w odniesieniu do wyroku Sądu Rejonowego w Breda (Holandia) z dnia 31.10.2012r. sygn. akt 02-188012-12 zachodził warunek negatywny objęcia go karą łączną w wyroku łącznym z uwagi na treść art. 85 § 4 k.k., który statuuje zakaz wydania wyroku łącznego obejmującego kary orzeczone wyrokami, o których mowa w art. 114a k.k., czyli prawomocnymi orzeczeniami skazującymi za popełnienie przestępstwa wydanymi przez sąd właściwy w sprawach karnych w państwie członkowskim Unii Europejskiej. Powyższe okoliczności skutkowały także umorzeniem postępowania o wydanie wyroku łącznego na podstawie art. 572 k.p.k., jak w pkt IV części rozstrzygającej wyroku, w odniesieniu do wyroku Sądu Rejonowego w Breda (Holandia) z dnia 31.10.2012r. sygn. akt 02-188012-12.

Przypomnieć należy w tym miejscu, że zgodnie z treścią art. 86 § 1 k.k. Sąd, wymierzając karę łączną, ma wyznaczone granice jej wymiaru. Granicę dolną stanowi najwyższa z wymierzonych kar, natomiast granicę górną stanowi suma kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa. Z powyższego wynika, iż kara łączna może być wymierzona przy zastosowaniu zasady absorpcji, zasady kumulacji lub zasady asperacji – częściowej absorpcji i częściowej kumulacji. W orzecznictwie znaleźć można poglądy, iż kara łączna w wyroku łącznym nie może stwarzać większej dolegliwości od tej, jaka wiązałaby się z kolejnym wykonaniem poszczególnych wyroków podlegających łączeniu (por. wyrok Sądu Najwyższego z 06.10.2000r. III KKN 340/00). Nie oznacza to jednak, iż kara łączna ma przynosić skazanemu oczekiwaną przez niego korzyść. Kary łącznej nie można traktować jako instytucji mającej na celu łagodzenie prawno-karnych konsekwencji dla sprawcy kilku przestępstw, czy też instytucji traktowanej jako „swego rodzaju ustawowe złagodzenie kary” (zob. P. Kardas, w: Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz. Tom I. Wydanie II, pod red. A. Zolla, Kraków 2004r., s. 1115). Instytucja kary łącznej nie jest instrumentem łagodzenia orzeczonych za pozostające w zbiegu przestępstwa kar, zaś sam fakt pozostawiania dwóch lub więcej przestępstw w zbiegu nie stanowi okoliczności łagodzącej. Owszem normatywna istota regulacji dotyczącej kary łącznej sprowadza się do stworzenia podstaw do racjonalnego i humanitarnego stosowania kar (art. 3 k.k.) w wypadku popełnienia przez tego samego sprawcę kilku przestępstw pozostających w zbiegu realnym. Jednak nie można zapomnieć, iż kara łączna jest orzekana wobec sprawcy, który popełnił dwa lub więcej przestępstw, a to z kolei jest istotnym czynnikiem prognostycznym przemawiającym za orzeczeniem kary łącznej surowszej od wynikającej z dyrektywy absorpcji (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 20.10.2001r., II Aka 154/01, Prok. i Pr. 2002r., z. 4, poz. 26). Orzekając karę łączną w warunkach wyroku łącznego, Sąd winien kierować się względami, jak przy orzekaniu kary łącznej w wypadku jednoczesnego osądzenia kilku czynów. Zgodnie wszak z art. 85 a k.k. orzekając karę łączną, sąd bierze pod uwagę przede wszystkim cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Trzeba przy tym pamiętać, iż wymierzając karę łączną nie można poddawać ponownej analizie i uwzględniać okoliczności, które legły u podstaw wymiaru poszczególnych kar jednostkowych. Sąd powinien natomiast przede wszystkim rozważyć, czy pomiędzy poszczególnymi czynami, za które wymierzono kary podlegające łączeniu, zachodzi ścisły związek przedmiotowy – podmiotowy (tak: postanowienie Sądu Najwyższego z 07.10.2002r., II KK 270/02) oraz bliskość czasowa. Winno się nadto uwzględnić okoliczności, jakie zaszły już po wydaniu poprzednich wyroków, przede wszystkim mieć na uwadze proces resocjalizacji skazanego, a także względy indywidualno - i generalno - prewencyjne. Analizując związki łączące realnie zbiegające się przestępstwa trzeba pamiętać, iż kara łączna winna być wymierzona przy zastosowaniu zasady absorpcji im większa zachodzi łączność przedmiotowa i bliskość czasowa pomiędzy poszczególnymi przestępstwami lub wtedy, gdy jedno z pozostających w zbiegu przestępstw zdecydowanie dominuje nad pozostałymi. Ponadto, niezależnie od możliwości zastosowania przy wymiarze kary łącznej zasady pełnej absorpcji, asperacji, jak i zasady pełnej kumulacji, oparcie wymiaru kary na zasadzie absorpcji lub kumulacji traktować należy jako rozwiązanie skrajne, stosowane wyjątkowo i wymagające szczególnego uzasadnienia, stąd priorytetową zasadą wymiaru kary łącznej powinna być zasada asperacji (P. Kardas, w: Kodeks karny..., s.1137 op. cit.). Wyrok łączny jest wszak instytucją mającą racjonalizować wymiar kary, a nie służyć wyłącznie poprawie sytuacji skazanych. Dlatego też stosowanie absorpcji przy wymiarze kary łącznej nie może być sprzeczne z zapobiegawczymi i wychowawczymi celami kary i działać demoralizująco na sprawców przestępstw, służąc odbieraniu kary łącznej jako instytucji będącej swoistym premiowaniem popełniania przestępstw (por. postanowienie SN z dnia 22.09.2016r., sygn. III KK 140/16, LEX nr 2142559).

W przedmiotowej sprawie, oceniając związki zachodzące między realnie zbiegającymi się przestępstwami, które objęto karą łączną jak w pkt 1 części rozstrzygającej wyroku łącznego, czyli między przestępstwami osądzonymi w sprawach o sygn. akt III K 162/13 i VIII K 95/17, zauważyć należy, że przedmiot ochrony osądzonych wymienionymi wyrokami przestępstw nie jest tożsamy (przestępstwa opisane w ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii oraz przestępstwo przeciwko mieniu), co sprzeciwiało się zastosowaniu zasady absorpcji przy wymiarze kary łącznej, a przemawiało za zastosowaniem zasady asperacji bliżej kumulacji. Ponadto, pomiędzy przestępstwami objętymi łączonymi karami łącznymi osądzonymi w sprawach podlegających łączeniu, tj. III K 162/13 i VIII K 95/17, nie zachodziła bliskość czasowa, bo zostały popełnione na przestrzeni od dnia 04 sierpnia 2012 roku do dnia 26 września 2016 roku. Brak zbieżności czasowej także przemawiał za zastosowaniem przy wymiarze kary łącznej pozbawienia wolności zasady asperacji, bliżej kumulacji, co też znalazło swój wyraz w wymiarze kary łącznej, jaką Sąd orzekł wobec skazanego M. M. w punkcie 1 części rozstrzygającej wyroku (zaznaczyć należy, iż zgodnie z art. 86 § 1 i § 4 k.k. Sąd mógł wymierzyć karę łączną w granicach od 2 do 3 lat pozbawienia wolności, gdyż granice te zakreślała najwyższa z wymierzonych poprzednio kar, czyli kara łączna 2 lat pozbawienia wolności orzeczona w sprawie III K 162/13 do sumy łączonych kar).

Wymierzając karę łączną w wyroku łącznym nie można poddawać ponownej analizie i uwzględniać okoliczności, które legły u podstaw wymiaru poszczególnych kar jednostkowych, jednak w sytuacji, gdy według znowelizowanych przepisów art. 85 i nast. k.k. łączeniu w wyroku łącznym podlegają już poprzednio orzeczone kary łączne, a nie jednostkowe, to okoliczność ta nie pozostaje bez znaczenia przy wymiarze kolejnej kary łącznej, skoro de facto już raz (przy wymiarze kar łącznych w wyrokach jednostkowych) uwzględnione zostały związki przedmiotowe i czasowe zachodzące pomiędzy zbiegającymi się przestępstwami i znalazło to swój wyraz w takim, a nie innym wymiarze kar łącznych, podlegających obecnie łączeniu w ramach wyroku łącznego. Dlatego zgodnie z art. 85 a k.k. (obowiązującym od 1 lipca 2015r.), orzekając karę łączną w wyroku łącznym, sąd bierze pod uwagę przede wszystkim cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Winno się nadto uwzględnić okoliczności, jakie zaszły już po wydaniu poprzednich wyroków, przede wszystkim mieć na uwadze proces resocjalizacji skazanego, a także względy indywidualno - i generalno - prewencyjne.

W świetle powyższego, miarkując wymiar kary łącznej pozbawienia wolności wobec skazanego M. M., zważyć należy, iż skazany przebywa w warunkach izolacji więziennej od 12 września 2017 roku i jak wynika z opinii o skazanym wydanej przez zastępcę dyrektora jednostki penitencjarnej, w której skazany odbywa karę, a którą przytoczono na wstępie, prognoza kryminologiczna wobec skazanego jest umiarkowanie pozytywna. M. M. odbywa orzeczoną karę w warunkach zakładu zamkniętego w systemie programowego oddziaływania. Nie stwarza problemów wychowawczych i nie był karany dyscyplinarnie, ale też i nie był nagradzany. Zachowanie M. M. dowodzi, że proces jego resocjalizacji rozpoczął się, jednak z uwagi na jego wstępny etap nie można jeszcze zdaniem Sądu przesądzać, czy odniesie pozytywne rezultaty i kiedy, skoro koniec kary łącznej wymierzonej niniejszym wyrokiem łącznym będzie przypadł na początek 2020 roku. Nie ulega wątpliwości, że jest to dopiero wstępny etap resocjalizacji i nie można wykluczyć faktu, iż obecnie zachowanie skazanego jest instrumentalnie nakierowane na uzyskanie korzystnego rozstrzygnięcia, chociażby w postaci uzyskania mniejszego wymiaru kary łącznej w wyroku łącznym. Nie wymaga jednak dowodu, że skazani, którzy ubiegają się o wydanie korzystnych dla nich decyzji w zakresie chociażby wyroku łącznego, czy warunkowego przedterminowego zwolnienia, dostosowują często swoje zachowanie w warunkach izolacji więziennej do tych sytuacji w celu uzyskania przychylności organów decydujących o losie ich wniosków. Powyższe okoliczności wskazują, iż z dużą ostrożnością należy podchodzić i oceniać zmiany zachodzące i uzewnętrzniane w zachowaniu skazanego, jeżeli chodzi o postępy w procesie resocjalizacji, zwłaszcza jeżeli uwzględni się datę końca odbywania wszystkich kar.

Biorąc zatem pod uwagę całokształt okoliczności w przedmiotowej sprawie, Sąd uznał za słuszne i sprawiedliwe, zastosowanie zasady asperacji - bliżej zasady kumulacji - odnośnie opisanego w pkt 1 sentencji zbiegu przestępstw i w konsekwencji na tej zasadzie wymierzono skazanemu na podstawie art. 85 § 1 - 3 k.k., art. 85a k.k. i art. 86 § 1 i § 4 k.k. w związku z art. 19 ust. 1 in fine ustawy z dnia 20 lutego 2015r. o zmianie ustawy – Kodeks

karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015r., poz. 396) oraz art. 568a § 1 pkt 2 k.p.k., art. 569 § 1 i 2 k.p.k. karę łączną 2 (dwóch) lat i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności. Reasumując, karę łączną pozbawienia wolności, wymierzoną skazanemu przy zastosowaniu zasady asperacji, odnośnie zbiegu ustalonego w pkt 1 wyroku, należy uznać za sprawiedliwą i adekwatną wobec okoliczności sprawy. Takie ukształtowane kary łącznej czyni zadość wymogom prewencji indywidualnej w stosunku do skazanego, jak i wymogom oddziaływania społecznego, raz jeszcze podkreślając nieopłacalność popełnienia przestępstw. Orzekając taką karę łączną Sąd uwzględnił wszystkie okoliczności mające wpływ na jej wymiar, czyniąc zadość wymaganiom ustawowym i wymaganiom ugruntowanego orzecznictwa. W ocenie Sądu orzeczona w tym wyroku kara łączna i związana z nią dolegliwość nie przekracza stopnia winy sprawcy, uwzględnia stopień szkodliwości społecznej czynów, osiągnięte cele zapobiegawcze i wychowawcze, spowoduje motywację skazanego do zmiany postępowania w przyszłości, jak również uwzględnia potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, wpływając na przekonanie, że przestępstwo nie uchodzi bezkarnie, lecz spotyka się ze sprawiedliwą karą. Sąd nie uwzględnił wniosku obrońcy skazanego odnośnie zastosowania zasady pełnej absorpcji, ponieważ skazany nie zasługuje na takie premiowanie, jako sprawca niepoprawny, który nie potrafił wykorzystać szansy, jaką otrzymał w wyroku orzekającym karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania (w sprawie III K 162/13), a wobec popełnienia w okresie próby przestępstwa, kara ta została zarządzona. Poza tym skazany miał jeszcze jedną szansę wykonania kary w warunkach wolnościowych i również nie wykorzystał tego, a mianowicie w sprawie VIII K 95/17 rozpoczął odbywanie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego i na skutek zarządzenia wykonania kary w sprawie III K 162/13 spowodowanego zawinionym zachowaniem skazanego w okresie próby (ponowne skazanie) uchylono zezwolenie na odbywanie kary w tym trybie. W tym kontekście zapewnienia skazanego, że obecnie wykorzysta daną mu szansę w razie orzeczenia kary łącznej z zastosowaniem pełnej absorpcji, brzmią głośno i nie przekonują, tym samym jedynie kara łączna w wymiarze 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności spełni zdaniem Sądu swoje cele w zakresie prewencji indywidualnej i ogólnej.

W wyroku łącznym, Sąd - na podstawie art. 63 § 1 k.k. w związku z art. 577 k.p.k. - na poczet orzeczonej w punkcie I wyroku kary łącznej 2 (dwóch) lat i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności zaliczył także skazanemu okres zatrzymania od dnia 27.09.2016r. godz. 18.30 do dnia 29.09.2016r. godz. 16.10 w sprawie sygn. akt VIII K 95/17 oraz okres odbywania kary w systemie dozoru elektronicznego sprawie o sygn. akt VIII K 95/17 od dnia 12.05.2017r. godz. 15.30 do 12.09.2017r. godz. 13.05, a także okres odbywania kary pozbawienia wolności w sprawie o sygn. III K 162/13 od dnia 12.09.2017r. godz. 13.05 do – nadal.

W wyroku ponadto, na podstawie art. 626 § 1 k.p.k. i art. 624 § 1 k.p.k. oraz art. 6 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (jedn. tekst: Dz. U. z 1983 r. Nr 49 poz. 223 ze zm.), Sąd zwolnił skazanego od obowiązku zapłaty kosztów sądowych, obciążając nimi Skarb Państwa i nie pobrał od niego opłaty, a orzeczenie takie podyktowane jest odbywaniem przez skazanego długoterminowej kary pozbawienia wolności.

SSO Dorota Biernikowicz

ZARZĄDZENIE

1. proszę odnotować sporządzenie uzasadnienia w kontrolce uzasadnień;
2. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem i pouczeniem doręczyć wnioskodawcy;
3. przedłożyć z apelacją albo za 14 dni od doręczenia obrońcy.

Poznań, dnia 29 października 2017 roku SSO Dorota Biernikowicz